

Ks. Grzegorz Sokołowski*

SPOŁECZNE INSPIRACJE POSTAWĄ KARDYNAŁA VAN THUÂN

SOCIAL INSPIRATIONS BY THE ATTITUDE
OF CARDINAL VAN THUÂN

We Włoszech istnieje szereg organizacji zajmujących się katolicką nauką społeczną. Czytelnikom „Społeczeństwa” znana jest Fundacja Giuseppe Togniolo, która wydaje włoską wersję pisma „La Società. Rivista scientifica di dottrina sociale della Chiesa” i współpracuje z Katolickim Stowarzyszeniem „Civitas Christiana”. Organizacją o podobnym charakterze jest Osservatorio Internazionale Cardinale Van Thuân sulla Dottrina sociale della Chiesa. Obserwatorium prowadzi swoją działalność w celu pogłębiania, studiowania, upowszechniania i realizacji nauki społecznej Kościoła. Czyni to w wierności tradycji i duchowości nadziei, zgodnie z nauczaniem sługi Bożego kard. Van Thuâna.

1. PATRON

François-Xavier Nguyễn Van Thuân urodził się 17 kwietnia 1928 r. w wietnamskiej, chrześcijańskiej rodzinie. Już jego przodkowie doświadczyli męczeństwa ze względu na wyznawaną wiarę. 11 czerwca 1953 r. przyjął święcenia kapłańskie. Po powrocie ze studiów w Rzymie, gdzie zgłębiał prawo kanoniczne, został rektorem seminarium, wikariuszem generalnym, a 13 kwietnia 1967 r. mianowany biskupem Nha Trang. Jako pasterz diecezji zaangażował się w promocję aktywności świeckich, duszpasterstwo młodzieży i działalność rad duszpasterskich. W ciągu ośmiu lat liczba kleryków w jego diecezji wzrosła z 42 do 147, natomiast

---

* Ks. dr hab. Grzegorz Sokołowski – profesor nadzwyczajny Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu; ORCID: 0000-0001-8284-9830.

w niższym seminarium duchowym z 200 do 500. 24 kwietnia 1975 r. papież Paweł VI mianował go koadiutorem Sajgonu. Jednak po kilku miesiącach został aresztowany przez reżim komunistyczny. Bez procesu i wyroku przebywał w więzieniu przez 13 lat, do 21 listopada 1988 r., w tym 9 lat w odosobnieniu. Udając się do więzienia, miał przy sobie w kieszeni sutanny jedynie różaniec. Nigdy nie był przytłoczony rezygnacją, starał się przeżyć ten czas „napelniając go miłością”. Już w październiku 1975 r. zaczął pisać szereg przemyśleń do wspólnoty chrześcijańskiej. Siedmioletni chłopiec dostarczał mu potajemnie kartki, a następnie zabierał zapiski, które w domu jego bracia i siostry kopiowali i przekazywali wietnamskim chrześcijanom. W ten sposób zrodziła się książka, wydana również w Polsce, *Droga nadziei*. Po uwolnieniu, 24 listopada 1994 r. został mianowany przez Jana Pawła II wiceprzewodniczącym Papieskiej Rady *Iustitia et Pax*, a w 1998 r. jej przewodniczącym. W 2000 r. wygłosił rekolekcje dla papieża i Kurii Rzymskiej. Jan Paweł II prosił wówczas, by złożył wobec kurialistów świadectwo swojego życia. W 2001 r. został mianowany kardynałem. Zmarł 16 września 2002 r. 22 października 2010 r. rozpoczął się etap diecezjalny jego procesu beatyfikacyjnego, a 4 maja 2017 r. Kongregacja ds. Kanonizacyjnych uznała heroiczną jego cnotę. Kard. Van Thuân uznawany jest za proroka nadziei w trudnych dla chrześcijan czasach.

2. POCZĄTKI MIĘDZYNARODOWEGO OBSERWATORIUM NAUKI SPOŁECZNEJ KOŚCIOŁA

Współpracownikiem kard. Van Thuâna w Papieskiej Radzie *Iustitia et Pax* od 1994 r. był ks. Giampaolo Crepaldi – najpierw jako podsekretarz, a od 2001 r. arcybiskup, sekretarz rady. Abp Crepaldi znacząco przyczynił się do przygotowania *Kompendium nauki społecznej kościoła*, a w 2003 r. założył Międzynarodowe Obserwatorium Nauki Społecznej Kościoła im. kard. Van Thuâna. Zafascynowany bohaterem i pełnym duchowości społeczną kard. Van Thuânem abp Crepaldi pragnął, by myśl społeczna Kościoła inspirowała następne pokolenia do przemiany świata w duchu Ewangelii nadziei.

3. DZIAŁALNOŚĆ

Osservatorio Internazionale Cardinale Van Thuân sulla Dottrina sociale della Chiesa prowadzi swoją aktywność na różne sposoby. Na stronie internetowej, przygotowywanej w języku włoskim, angielskim i hiszpańskim, publikuje informacje dotyczące katolickiej nauki społecznej, przy wykorzystaniu tego środka komunikacji prowadzi także działalność formacyjną. Formacji społecznej służą również materiały filmowe umieszczane na kanale YouTube i cykliczne audycje w Radio Maryja pt. *Nauka społeczna Kościoła dziś*.

Od 2009 r. corocznie w październiku ukazuje się *Rapporto sulla Dottrina sociale della Chiesa nel mondo*, który analizuje problem społeczny pojawiający się na całym świecie. Publikuje studia z nauczania społecznego Kościoła w odniesieniu do zjawisk występujących we współczesnym świecie oraz kronikę z pięciu kontynentów, autorstwa czołowych ekspertów w tej dziedzinie. W redagowaniu raportu ze strony polskiej uczestniczy wrocławska Fundacja Obserwatorium Społeczne. Dotychczas ukazało się 13 zeszytów raportu.

„*Bollettino di Dottrina sociale della Chiesa*” to kwartalnik monograficzny wydawany przez Osservatorio Internazionale. Jest on kierowany przez znanego we Włoszech eksperta w obszarze katolickiej nauki społecznej Stefano Fontanę. Ukazuje się regularnie od 2005 r. Każdy numer koncentruje się na aktualnych zagadnieniach społecznych rozpatrywanych w świetle nauki społecznej Kościoła.

We współpracy z wydawnictwem Cantagalli ze Sieny publikowane są książki w serii *Quaderni dell'Osservatorio* oraz poza serią dotyczące społecznego nauczania Kościoła i katolickiej nauki społecznej. Ponadto organizowana jest cyklicznie formacyjna Szkoła Katolickiej Nauki Społecznej i służący propagowaniu myśli społecznej Kościoła Narodowy Dzień Katolickiej Nauki Społecznej. Ponadto Osservatorio Internazionale Cardinale Van Thuân sulla Dottrina sociale della Chiesa organizuje sympozja oraz konferencje naukowe i popularnonaukowe, koncentrujące się na bieżących zagadnieniach związanych z katolicką nauką społeczną.

Warto przyjrzeć się aktywności organizacji zajmujących się katolicką nauką społeczną w innych krajach, by zainspirować się do dynamiczniejszego pochylenia się nad sprawami społecznymi w Polsce w świetle nauczania społecznego Kościoła.

